MAHAKAMA KUU YAAMUA KUWA UPATIKANAJI WA CLUBHOUSE NI HAKI YA MSINGI YA BINADAMU TANZANIA

Tarehe 3 Mei 2024 Mahakama Kuu ya Tanzania (Masijala Kuu) Dar es Salaam iliamua kuwa upatikanaji wa Clubhouse ni haki ya msingi ya binadamu (*Paul Kisabo dhidi ya Waziri wa Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari, Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania na Mwanasheria Mkuu (Kesi Ndogo ya madai Na. 27860 ya 2024)*

Tarehe 12 Desemba 2024, Wakili Paul Kisabo, Mkuu wa idara ya Utetezi katika Mtandao wa Watetezi wa Haki za Binadamu Tanzania (THRDC) alifungua Kesi Ndogo ya Madai Na. 27860 akipinga kizuizi cha upatikanaji na upatikanaji wa Clubhouse nchini Tanzania. Wakili Kisabo aligonga mlango wa mahakama akisema kwamba tangu Agosti 2023 kupata Clubhouse kulikuwa na changamoto kwake na hadi Desemba 2023 alijaribu bila mafanikio kupata Clubhouse.

Baadaye aligundua kuwa njia pekee inayowezekana ya kupata Clubhouse nchini Tanzania ni kupitia Matumizi ya Mtandao Binafsi (VPN). Hata hivyo, kutumia mtandao binafsi (VPN) kama njia ya kupata Clubhouse ikizingatiwa msimamo wa kisheria wa sasa wa Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA) ambao unasema kuwa matumizi ya mtandao binafsi VPNs bila idhini yake ni yamezuiliwa na hayaruhusiwi. Wakili Kisabo alidai kuwa TCRA iliweka vizuizi kuhusu upatikanaji wa Clubhouse hivyo njia pekee inayoweza kupatikana nchini Tanzania ni kwa kutumia Mtandao binafsi (VPN). Hata hivyo, TCRA ilipinga kuzuia upatikanaji wa Clubhouse nchini Tanzania na ilieleza zaidi kuwa waendelezaji wa Clubhouse wangeweza kuwa katika nafasi nzuri zaidi kuelezea hali ya upatikanaji wa clubhouse nchini Tanzania.

Zaidi ya hayo, wakili Kisabo alisema zaidi kwamba, anapendelea kupata Clubhouse bila msaada wa mtandao binafsi (VPN) na anaamini kwa nguvu kuwa TCRA ina mamlaka na uwezo wa kisheria na wa kiufundi na kiteknolojia wa kumwezesha kupata Clubhouse bila msaada wa mtandao binafsi (VPN). Alisisitiza pia kuwa vizuizi vinavyoendelea kuhusu upatikanaji wa Clubhouse bila mtandao binafsi (VPN) ni ukiukaji wa haki zake za msingi zilizoorodheshwa chini ya Ibara 18[1]; 18[2]; 20[1]; 26[1]; 29[1] na 29[5] ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania

na chini ya mikataba ya kimataifa vya haki za binadamu: Azimio la kimataifa la Haki za Binadamu (UDHR) Ibara 19; Mkataba wa Kimataifa wa Haki za Kiraia na Kisiasa (ICCPR) Ibara 19, na ibara ya 9 ya Mkataba wa Afrika kuhusu Haki za Binadamu na Watu (ACHPR).

Haki na majukumu chini ya vifungu vilivyonukuliwa vilivyodaiwa kukiukwa ni pamoja na haki ya uhuru wa maoni na kujieleza; haki ya kutafuta, kupokea na, au kusambaza habari bila kujali mipaka ya kitaifa; haki ya kupokea habari bila kujali mipaka; haki ya kujiunga kwa hiari na kushirikiana kwa amani na watu wengine na kutoa maoni hadharani; haki ya kutokuvunjwa haki zake na wengine na haki ya kufurahia haki za binadamu za msingi na kunufaika na faida zinazotokana na utekelezaji wa kila mtu wa wajibu huu kwa jamii.

Kwa matumaini ya kupata haki zake za msingi zilizozuiwa, wakili Kisabo aliomba mahakamani maombi yafuatayo:

a) Tamko kwamba vizuizi vinavyoendelea kuhusu upatikanaji wa Clubhouse vinakiuka Ibara 18(1); 18(2); 20(1); 26(1); 29(1) na 29(5) ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ya 1977.

b) Tamko kwamba vizuizi vinavyoendelea kuhusu upatikanaji wa Clubhouse bila mtandao binafsi (VPN) vinakiuka mikataba mbalimbali ya kimataifa, hususan, Azimio la kimataifa la Haki za Binadamu (UDHR) Ibara 19; Mkataba wa Kimataifa wa Haki za Kiraia na Kisiasa (ICCPR) Ibara 19, na Mkataba wa Afrika kuhusu Haki za Binadamu na Watu (ACHPR) Ibara 9.

c) Tamko kwamba Bw. Kisabo na raia wengine wa Tanzania walio katika hali kama yake wana haki za kikatiba za kupata Clubhouse bila vizuizi.

d) Tamko kwamba Bw. Kisabo na raia wengine wa Tanzania walio katika hali kama yake wana haki chini ya sheria na mikataba ya kimataifa ya kupata Clubhouse bila vizuizi.

e) Amri za muda kwa TCRA kutoa na kuwezesha upatikanaji usio na vizuizi wa Clubhouse wakati kesi ikiendelea;

f) Amri kwamba TCRA itoe, iwezeshe, na iendelee kutoa, upatikanaji usio na vizuizi wa Clubhouse

Tarehe 3 Mei 2024, Mahakama Kuu iliamua kwamba Bw. Kisabo ana haki ya kupata Clubhouse kwa kuzingatia mipaka iliyowekwa na sheria. Hii sio haki au uhuru usio na vizuizi. Lakini vizuizi kama hivyo, ikiwapo ipo, lazima zifuate Ibara ya 30(2) ya Katiba. Kwa ujumla, mahakama iliamua kwa sehemu kwamba Bw. Kisabo ana haki ya msingi ya kupata Clubhouse. Aidha, hakukuwa na ushahidi wa vizuizi vya upatikanaji wa la Clubhouse katika Jamhuri ya Muungano wa Tanzania

Mwisho, timu ya wanasheria wa THRDC kwa sasa inafanya uchambuzi juu ya kesi hiyo na inakaribisha mtu yeyote mwenye uelewa wa kisheria kutoa uchambuzi wake na pendekezo juu ya hatua za kisheria zinazotakiwa kuchukuliwa. Kila mchambuzi ana uhuru wa kuwasilisha uchambuzi wake kupitia info@thrdc.or.tz na paulkisabo@thrdc.or.tz. Tutashukuru kupokea uchambuzi wako wa kisheria kuhusu kesi haraka iwezekanavyo.

Imetolewa na:
Mtandao wa Watetezi wa Haki za Binadamu Tanzania (THRDC)
Dar es Salaam, Tanzania
06.05.2024